Goedemiddag dames en heren,

Van harte welkom bij deze vergadering.

125 jaar Raad van Beheer – een bijzonder moment

Bijna 125 jaar geleden kwamen vertegenwoordigers van drie verenigingen bij elkaar met een gezamenlijke ambitie: structuur, samenhang en richting geven aan de Nederlandse hondenwereld.

Op 18 december 1901 richtten de KNJV, de KNK Cynophilia en de Kynologenvereniging Nederland gezamenlijk de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland op. Op 1 januari 1902 ging onze organisatie daadwerkelijk van start.

De doelstellingen waren helder: het registreren van honden en hun afstamming en het organiseren en verder ontwikkelen van de Nederlandse kynologie.

Bijna 125 jaar later vormen die doelstellingen nog altijd de basis van ons bestaan.

Maar de wereld om ons heen is ingrijpend veranderd. Een wereld die sneller, digitaler en efficiënter is geworden, maar waarin het debat ook harder wordt gevoerd en het respect voor elkaars opvattingen niet altijd vanzelfsprekend is.

Juist daarom is ons 125-jarig jubileum meer dan alleen een feestelijk moment.

Het is een gelegenheid om terug te kijken op wat generaties kynologen vóór ons hebben opgebouwd, maar vooral ook om vooruit te kijken.

Hoe zorgen wij ervoor dat de oprichters van onze organisatie, als zij vandaag zouden meekijken, trots kunnen zijn op wat wij met elkaar hebben bereikt én op de wijze waarop wij onze kynologie verder ontwikkelen? Die vraag verdient het om in ons jubileumjaar regelmatig centraal te staan.

Uiteraard gaan we dit bijzondere jubileum vieren. Gelet op onze financiële situatie doen we dat op een passende en bescheiden wijze. Hoe we dat precies invullen, hoort u nog van ons. Want 125 jaar Raad van Beheer mogen we niet ongemerkt voorbij laten gaan.

Communicatie – sneller is niet altijd beter

Dames en heren,

Als we terugkijken naar onze kynologische voorvaderen, dan is er nog iets dat mij bezighoudt.

Hun communicatiemiddelen waren beperkt. De post was het belangrijkste middel en de telefoon deed slechts mondjesmaat zijn intrede.

Brieven werden zorgvuldig opgesteld. Men dacht na over wat men wilde zeggen, hoe men dat wilde zeggen en vooral ook waarom. Een eenmaal verzonden brief kon je niet met één druk op de knop terughalen. En voor een persoonlijk gesprek moest men soms een flinke reis ondernemen.

Ik moet u eerlijk zeggen: soms verlang ik nog weleens terug naar die tijd.

Niet omdat ik tegen moderne communicatiemiddelen ben. Integendeel. Maar omdat snelheid niet automatisch leidt tot betere communicatie.

Vandaag kan iedereen op ieder moment zijn mening delen. Via sociale media, e-mail of andere digitale kanalen. Met één druk op de knop bereiken opvattingen, kritiek en soms ook verwijten een groot publiek.

Steeds vaker worden daarbij hulpmiddelen als kunstmatige intelligentie gebruikt.

Daar is op zichzelf niets mis mee. AI kan ons helpen bij het formuleren van gedachten en het ordenen van informatie. Maar AI kan ook leiden tot ellenlange brieven, uitgebreide beschouwingen en tientallen vragen, waarbij de essentie soms verloren gaat.

Wij ontvangen inmiddels dagelijks grote aantallen e-mails. Regelmatig gaat het om vele pagina's tekst, gevolgd door een lange reeks vragen en afgesloten met het verzoek, of soms zelfs de eis, om binnen drie tot vijf dagen inhoudelijk te reageren. Dat stelt ons als bestuur en onze medewerkers voor een steeds grotere uitdaging. Want waar een uitgebreide brief met behulp van AI in korte tijd kan worden opgesteld, vraagt een zorgvuldig en verantwoord antwoord van onze kant vaak aanzienlijk meer tijd.

U mag verwachten dat wij nadenken over onze antwoorden, feiten controleren en ervoor zorgen dat onze reacties passen binnen het beleid en de besluiten die wij gezamenlijk hebben vastgesteld. Dat kost tijd. En die tijd kunnen we maar één keer besteden.

De afgelopen maanden is een steeds groter deel van onze capaciteit opgegaan aan het beantwoorden van uitgebreide correspondentie, zeer regelmatig AI gegenereerd. Tijd die we ook hard nodig hebben voor de belangrijke dossiers die voor ons liggen.

Daarom doe ik vandaag een dringend beroep op u allen. Blijf vooral vragen stellen. Blijf kritisch. Blijf ons aanspreken op ons handelen en ons beleid. Dat hoort bij een gezonde vereniging. Maar laten we ook zorgvuldig omgaan met elkaars tijd.

Lees een e-mail nog eens kritisch door voordat u deze verstuurt. Beperk u tot de kern, voorkom onnodige herhalingen en stel vooral die vragen waarop u daadwerkelijk een antwoord nodig heeft.

Een goede vraag hoeft niet lang te zijn om belangrijk te zijn. En een goed antwoord verdient de tijd om zorgvuldig te worden gegeven.

Wij blijven ons inzetten om uw vragen zo goed en zo snel mogelijk te beantwoorden. Maar bij omvangrijke correspondentie kunnen wij niet altijd garanderen dat dit binnen enkele dagen lukt.

Ik hoop op uw begrip en medewerking.

Samen besturen betekent ook samen overleggen

Ook vanmiddag staan er weer belangrijke onderwerpen op onze agenda. Toen wij in december vorig jaar als nieuw bestuur aantraden, hebben wij uitgesproken dat wij graag vooraf met onze leden in gesprek willen over belangrijke kynologische ontwikkelingen.

Niet pas wanneer voorstellen volledig zijn uitgewerkt, maar juist ook tijdens de voorbereiding ervan. Wij willen luisteren naar uw ervaringen, gebruikmaken van uw kennis en ruimte bieden aan uw ideeën.

Want de Raad van Beheer, dat zijn wij met elkaar.

Tegelijkertijd erkennen we dat het ons niet altijd lukt om die ambitie volledig waar te maken. De druk op onze organisatie is groot. We hebben te maken met een strategische heroriëntatie, een ingewikkelde financiële situatie, organisatorische veranderingen en ingrijpende ontwikkelingen rondom de gezondheid en het welzijn van onze honden.

Dossiers die soms vragen om snel handelen. Daardoor is het overleg met onze leden op onderdelen niet altijd zo verlopen als wij ons hadden voorgesteld. Daarvoor bied ik namens het bestuur onze excuses aan.

Onze intentie blijft om u zoveel mogelijk bij belangrijke ontwikkelingen te betrekken. Spreek ons er gerust op aan wanneer u zich onvoldoende gehoord voelt of wanneer een onderwerp meer overleg verdient.

Een voorbeeld is het voorstel rondom de kennelnamen. Achteraf moeten we vaststellen dat dit onvoldoende met betrokkenen was besproken voordat het op de agenda kwam. Daarom hebben wij het teruggenomen en gaan we met de indieners van de amendementen in gesprek om gezamenlijk tot een zorgvuldig voorbereid en breed gedragen voorstel te komen.

Dat is geen teken van zwakte. Goed besturen betekent ook dat je bereid bent te luisteren, te leren en waar nodig een stap terug te doen om vervolgens samen een betere stap vooruit te zetten.

Strategische heroriëntatie en nieuwe directie

Tijdens onze vorige Algemene Vergadering heeft onze toenmalige tijdelijke directeur, Harry Wichers, u meegenomen in de strategische heroriëntatie van onze organisatie.

Daarover krijgt u straks een update.

Een belangrijk onderdeel van onze toekomstige ontwikkeling is de aanstelling van een vaste, fulltime directeur.

Zoals bekend heeft een eerdere selectieprocedure geleid tot twee zeer geschikte kandidaten, die op het allerlaatste moment om hen moverende redenen besloten zich terug te trekken. Dat was teleurstellend en betekende dat wij opnieuw moesten beginnen. Inmiddels is een tweede sollicitatieprocedure gestart, met een bredere werving. Dat heeft geleid tot ruim dertig nieuwe kandidaten.

De eerste gesprekken hebben plaatsgevonden en de vervolggesprekken staan voor de komende dagen gepland. Daarna volgen een derde gesprek en een assessment. Uiteraard betrekken wij ook onze medewerkers bij de selectie.

Onze inzet is erop gericht dat de nieuwe directeur uiterlijk in januari 2027 kan beginnen. Tot die tijd moeten we de continuïteit van onze organisatie waarborgen.

De huidige tussenperiode is niet ideaal. Maar zonder voldoende coördinatie en ondersteuning op het bureau en zonder mensen die de uitvoering van belangrijke projecten bewaken, kunnen we onze verantwoordelijkheden niet waarmaken. Daarom hebben wij gekozen voor een nadrukkelijk tijdelijke oplossing, waarbij de werkzaamheden zich beperken tot ondersteunende en coördinerende taken. Een noodzakelijke overbrugging totdat de nieuwe directeur aan de slag kan.

Relatie met het ministerie

Zoals wij u in juni al hebben gemeld, hebben we het overleg met het ministerie weer actief opgepakt. Het herstellen en versterken van die relatie vraagt tijd, energie en wederzijds vertrouwen.

Maar ik ben blij dat we daarin stappen vooruitzetten. Inmiddels vindt er vrijwel maandelijks overleg plaats tussen het ministerie en de Raad van Beheer.

Dat is belangrijk. De ontwikkelingen op het gebied van dierenwelzijn, gezondheid, fokkerij en wetgeving raken rechtstreeks aan de toekomst van onze kynologie.

Wij willen daarbij niet uitsluitend reageren op voorstellen van anderen, maar zelf een serieuze en inhoudelijke gesprekspartner zijn. Een organisatie die kennis inbrengt, oplossingen aandraagt en verantwoordelijkheid neemt.

Met de gezamenlijke inzet van bestuur, medewerkers en betrokken kynologen lukt het steeds beter om die positie te versterken.

Waardering spreek ik ook uit voor de wijze waarop de Rijksoverheid ons betrokken heeft bij een nieuwe promotiecampagne die volgende week van start gaat. Op ons verzoek hebben ook enkele rasverenigingen hierover mee gesproken.

Uiteraard blijven wij u informeren over de ontwikkelingen en resultaten.

De toekomst van onze huisvesting

Een ander belangrijk onderwerp voor het komende jaar is de toekomst van onze panden aan de Emmalaan.

Ook hierover hebben wij u in juni geïnformeerd. Het bestuur vindt dat wij ons serieus moeten afvragen of deze huisvesting nog past bij de organisatie die wij in de toekomst willen en kunnen zijn.

De onderhoudskosten zijn hoog, noodzakelijke renovaties vragen aanzienlijke investeringen, de bereikbaarheid is niet optimaal en de parkeermogelijkheden zijn beperkt en duur. Tegelijkertijd vraagt onze financiële situatie om een kritische beoordeling van onze bezittingen en verplichtingen.

Daarom onderzoeken wij de mogelijkheid om onze huidige panden te verkopen en elders in Nederland passende huisvesting te vinden.

Maar laat ik duidelijk zijn: er is nog geen definitief besluit genomen. Wij werken aan een programma van eisen voor een mogelijke nieuwe locatie en onderzoeken hoe een eventuele verkoop het beste kan worden voorbereid.

Het bestuur heeft hierin een eigen verantwoordelijkheid. Maar bij een onderwerp van deze omvang vinden wij het vanzelfsprekend dat de Financiële Commissie tijdig wordt betrokken. Een eerste verkennend gesprek heeft inmiddels plaatsgevonden.

Ook onze leden zullen wij bij de voorbereiding van belangrijke besluiten betrekken.

De suggesties vanuit de Rasgroep overleggen en de Financiële Commissie nemen wij mee in de verdere uitwerking. Zodra er een concretere planning beschikbaar is, delen wij deze met de Financiële Commissie en informeren wij u verder.

Wij willen dit zorgvuldig doen. Niet overhaast, maar ook niet eindeloos voor ons uitschuiven. Want goede huisvesting is belangrijk, maar uiteindelijk gaat het om wat wij als organisatie voor onze leden en de Nederlandse kynologie kunnen betekenen.

Gezonde en sociale rashonden, samen bouwen aan de toekomst

Een van de belangrijkste onderwerpen waar we ons als Raad van Beheer de afgelopen periode mee hebben beziggehouden, is de verdere ontwikkeling van ons fokbeleid. We zetten belangrijke stappen om de gezondheid, het welzijn en de genetische diversiteit van onze rashonden verder te verbeteren. Stappen waarmee we als kynologie onze verantwoordelijkheid nemen.

Met de invoering van de Foknormen op 1 oktober hebben we een belangrijke mijlpaal bereikt. Voor alle rassen waarvoor relevante gezondheidsonderzoeken zijn vastgesteld, gelden nu minimale gezondheidseisen waaraan ouderdieren bij de dekking moeten

voldoen. Daarmee hebben we een belangrijke basis gelegd voor een verantwoorde fokkerij.

Maar met de Foknormen zijn we er nog niet. Gezondheid en welzijn vragen om een bredere aanpak, waarbij we ook kijken naar gedrag, genetische diversiteit en de ontwikkeling van een ras als geheel.
Daarom werken we aan de volgende stap: het Gezondheidsgericht Fokbeleid, kortweg GGF. Hierbij ontwikkelen rasverenigingen een goed onderbouwd fokbeleid voor hun ras, gebaseerd op kennis, feiten, data en wetenschappelijke inzichten. Het doel is niet alleen om bestaande gezondheidsproblemen aan te pakken, maar ook om onze rassen voor toekomstige generaties gezond en vitaal te houden.

Een belangrijk onderdeel hiervan is de Stamboomhonden Scan, een uniforme gezondheidsenquête onder hondeneigenaren. Hiermee krijgen rasverenigingen waardevolle informatie over de gezondheid en het welzijn van honden binnen hun ras. Deze gegevens vormen een belangrijke aanvulling op de bestaande informatie en helpen bij het opstellen van een goede rasfoto, die de basis vormt voor het GGF.

Ik ben dan ook bijzonder verheugd dat het bestuur heeft besloten om de Stamboomhonden Scan kosteloos beschikbaar te stellen aan alle rasverenigingen. De vragenlijst is ontwikkeld met hulp van de Taskforce Gezondheid op 1. De Raad van Beheer verzorgt de online vragenlijst, de verzending aan hondeneigenaren, het verzamelen van de reacties en een eerste aanzet tot analyse. Daarbij besteden we ook aandacht aan een zo representatief mogelijk beeld van het ras.

Het is een belangrijke investering waarmee we onze verenigingen willen ondersteunen bij het ontwikkelen van hun fokbeleid.

Ook op andere manieren helpen we verenigingen op weg. Inmiddels zijn algemene richtlijnen voor het GGF opgesteld, die voor alle rasverenigingen als uitgangspunt dienen. In december organiseren we samen met de Taskforce twee online informatiebijeenkomsten. Vanuit de Raad van Beheer presenteren we deze richtlijnen en leggen we uit hoe de Foknormen, het GGF en de verenigingsfokreglementen zich tot elkaar verhouden. Vervolgens licht de Taskforce toe hoe zij rasverenigingen desgewenst kan begeleiden en ondersteunen bij het ontwikkelen van hun eigen GGF.

Samenwerking is daarbij voor mij het sleutelwoord.

De Raad van Beheer kan en wil dit niet alleen doen. Onze rasverenigingen hebben een cruciale rol. Zij kennen hun rassen, weten welke uitdagingen er spelen en zijn zelf verantwoordelijk voor het ontwikkelen en uitvoeren van hun gezondheidsgerichte fokbeleid.

Het is daarom bijzonder waardevol dat we daarbij kunnen rekenen op de kennis en betrokkenheid van onze eigen achterban. De Taskforce Gezondheid op 1 is daar een mooi voorbeeld van. Met veel deskundigheid en enthousiasme zetten de leden van de Taskforce zich in om rasverenigingen te ondersteunen die daar behoefte aan hebben.

Bijvoorbeeld bij het analyseren van gegevens en het vertalen daarvan naar concreet fokbeleid.

Die ondersteuning is vrijwillig. Rasverenigingen kunnen ook zelfstandig aan hun GGF werken. Waar het om gaat, is dat we elkaar versterken en gebruikmaken van de kennis die binnen onze organisatie aanwezig is.
Ook de Werkgroep Fokkerij en Gezondheid en andere betrokken deskundigen leveren hieraan een waardevolle bijdrage. Ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid, maar met een gezamenlijk doel.

Ik realiseer me dat deze ontwikkelingen veel vragen van onze verenigingen en fokkers. Veranderingen kosten tijd en vragen om inzet en samenwerking. Maar ik zie vooral ook hoeveel betrokkenheid en bereidheid er is om samen stappen vooruit te zetten.

En daar mogen we trots op zijn. Want uiteindelijk werken we allemaal aan hetzelfde doel: gezonde, sociale en vitale rashonden, nu en in de toekomst. Dat kunnen we alleen bereiken door samen verantwoordelijkheid te nemen en elkaar daarin te versterken.

Jachthondensport

De afgelopen maanden zijn er discussies ontstaan over de structuur van de jachthondensport. Helaas zijn er verschillen ontstaan met betrekking tot de organisatie zoals deze nu door Orweja wordt vorm gegeven. Ik wil nog dit jaar met de betrokkenen aan tafel om te kijken hoe we de neuzen weer één kant op krijgen. De Jachthondensport in al zijn facetten is namelijk voor de Raad van Beheer een zeer belangrijk onderdeel. Bij het overleg betrek ik ook de betrokken rasverenigingen. Hun mening is heel belangrijk, zij verdienen onze steun.

Propositie voor niet-rashonden, een belangrijke ontwikkeling

Dan wil ik nog kort stilstaan bij onze plannen om de dienstverlening van de Raad van Beheer uit te breiden naar niet-rashonden. Tijdens de Algemene Vergadering van 11 juni 2026 hebben de leden ingestemd met de ontwikkeling van deze nieuwe propositie. Hiermee willen we onze kennis, expertise en bestaande voorzieningen ook beschikbaar maken voor nieuwe doelgroepen. Een ontwikkeling die kansen biedt om onze dienstverlening verder uit te bouwen en de positie van de Raad van Beheer in Nederland te versterken.

We moeten erkennen dat het door de omvang en urgentie van andere projecten nog niet is gelukt om dit traject voortvarend op te pakken. Maar het blijft nadrukkelijk op onze prioriteitenlijst staan.

Deze maand hebben we een eerste, nog globale planning besproken. De volgende stap is het benoemen van een projectmanager die verantwoordelijk wordt voor een concreet plan van aanpak. Daarin worden de doelstellingen, organisatorische en technische voorwaarden, benodigde middelen en een realistische planning tot en met de implementatie opgenomen.

Onze inzet is om in februari 2027 een eerste uitgewerkte opzet te presenteren.

Daarmee willen we een concrete stap zetten in de verdere ontwikkeling van onze dienstverlening en de toekomstbestendigheid van de Raad van Beheer.

Tuchtrecht – een korte vooruitblik

Tot slot nog een praktisch verzoek. Ik nodig u uit om na de rondvraag nog even te blijven zitten. Wij willen u dan een korte update geven over de ontwikkelingen rondom het tuchtrecht.

Het gaat nadrukkelijk nog niet om een voorstel waarover vandaag discussie, meningsvorming of besluitvorming wordt gevraagd.

Wij willen u uitsluitend informeren over de uitdagingen, de ontwikkelingen tot nu toe en de richting waarin momenteel wordt gedacht.

Ook hier geldt dat wij u liever tijdig meenemen in het proces dan pas informeren wanneer alles volledig is uitgewerkt.

Tot slot – 125 jaar samen voor de hond

Dames en heren,

Ik begon mijn verhaal met de oprichting van onze organisatie, bijna 125 jaar geleden.

Drie verenigingen die besloten hun krachten te bundelen, omdat zij ervan overtuigd waren dat samenwerking de Nederlandse kynologie verder zou brengen.

Die gedachte is vandaag misschien wel actueler dan ooit. De uitdagingen zijn groot.

De maatschappelijke druk op de hondenwereld neemt toe. Wet- en regelgeving verandert. De eisen aan gezondheid, welzijn en fokkerij worden hoger. En ook onze eigen organisatie moet zich aanpassen aan een veranderende wereld.

Daar kunnen we verschillend over denken. Daar mogen we stevig over discussiëren. En daar hoeven we het niet altijd over eens te zijn.

Maar laten we nooit vergeten wat ons verbindt. Onze liefde voor honden. Onze betrokkenheid bij de kynologie. En onze gezamenlijke verantwoordelijkheid om datgene wat generaties vóór ons hebben opgebouwd, op een goede manier door te geven aan de generaties na ons.

We hoeven het niet altijd met elkaar eens te zijn om samen vooruit te komen. Maar we moeten wel bereid blijven naar elkaar te luisteren.

Daarom vraag ik u om ook vandaag met respect voor elkaars mening het gesprek te voeren. Laat elkaar uitspreken, praat niet door elkaar heen, gebruik de microfoon en probeer vooral ook te begrijpen waarom iemand een andere opvatting heeft.

We zijn hier niet om elkaar te bestrijden, maar om samen richting te geven aan de toekomst van onze organisatie. En als we daarin slagen, dan ben ik ervan overtuigd dat de oprichters van onze Raad van Beheer met tevredenheid naar ons zouden kijken.

Niet omdat alles perfect gaat.

Maar omdat we, ondanks alle verschillen en uitdagingen, blijven werken aan dat ene gezamenlijke doel:

Een sterke, toekomstbestendige kynologie, met gezonde en sociale honden, verantwoord hondenbezit en ruimte voor de passie die ons al bijna 125 jaar verbindt.

Ik wens ons allen een goede, constructieve en vooral verbindende vergadering toe.

Dank u wel.